

PROCEDURY POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELI W SYTUACJACH ZAGROŻENIA DZIECI I MŁODZIEŻY DEMORALIZACJĄ

I. W przypadku gdy nauczyciel uzyskuje informacje, że uczeń, który nie ukończył 18 lat:

- przejawia zachowania świadczące o **demoralizacji** (używanie alkoholu lub innych środków odurzających; naruszanie praw współżycia społecznego: arogancja, wulgarność, przemoc emocjonalna; popełnienie czynu zabronionego; systematyczne uchylanie się od obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki; włóczęgostwo; udział w działalności grup przestępczych - art. 4 § 1 ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich) lub uprawia nierząd

podejmuje następujące kroki:

1. Nauczyciel **przekazuje** uzyskaną **informację wychowawcy, dyrektorowi, psychologowi oraz pedagogowi szkolnemu.**
2. Wychowawca **wzywa** do szkoły **rodziców** (prawnych opiekunów) ucznia i **informuje** ich o problemach wynikających z zachowania ucznia. **Wychowawca wraz z pedagogiem szkolnym lub psychologiem** w obecności ucznia i rodziców **przeprowadza rozmowę.** W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś do szczególnego nadzoru nad dzieckiem sporządzając kontrakt na piśmie. W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i jego udział w programie terapeutycznym.
3. Jeżeli rodzice **odmawiają współpracy** lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji dziecka, **pedagog szkolny** lub **psycholog** pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji **sąd rodzinny lub policję** (specjalistę ds. nieletnich).
4. Podobnie, gdy szkoła **wykorzystała wszystkie dostępne środki oddziaływań wychowawczych** (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, upomnienie, nagana dyrektora, spotkania z pedagogiem, psychologiem, zobowiązanie ucznia i rodzica do podjęcia terapii itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, **szkoła powiadamia** sąd rodzinny, policję MOPR. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

SYTUACJE KRYZYSOWE

II. Jeśli nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod **wpływem alkoholu, narkotyków, lub innych środków** powinien podjąć następujące kroki:

1. **Nauczyciel** prosi o pomoc najbliższej fizycznie znajdującego się pracownika szkoły, **odizolowuje ucznia** od reszty klasy prowadząc go do gabinetu dyrektora, pielęgniarki szkolnej bądź gabinetu wicedyrektora.
2. Nauczyciel **powiadamia** o swoich przypuszczeniach **dyrektora wychowawcę klasy oraz pedagoga, psychologa. Po tych czynnościach nauczyciel wraca do przerwanych zajęć.**
3. **Dyrektor wzywa lekarza** w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej.
4. **Wychowawca** (a w przypadku jego nieobecności wicedyrektor) **zawiadamia o tym fakcie rodziców/opiekunów**, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. Gdy rodzice/opiekunowie **odmówią** odebrania dziecka lub nie ma możliwości powiadomienia o pozostaniu ucznia w szkole czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia albo przekazaniu go funkcjonariuszom policji **decyduje lekarz**, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły.
5. **Dyrektor** szkoły **zawiadamia** najbliższą jednostkę **policji**, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu, narkotyku lub innych środków odmawiają przyjęcia do szkoły, a jest on **agresywny** bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorszenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób. **Jeśli uczeń nie ukończył 18 lat, o fakcie tym zawiadamia się jego rodziców/opiekunów oraz sąd rodzinny,**
6. Jeżeli **powtarzają się** wypadki, w których uczeń (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się pod wpływem alkoholu, narkotyków lub innych środków na terenie szkoły, dyrektor szkoły powiadamia o tym policję lub sąd rodzinny.
7. Spożywanie alkoholu na terenie szkoły przez ucznia, który ukończył 17 lat, stanowi wykroczenie z art. 43 ust. 1 *Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi*. Należy o tym fakcie powiadomić policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tej instytucji.
8. Z przeprowadzonych działań **nauczyciel** w porozumieniu z osobami uczestniczącymi w czynnościach sporządza **notatkę służbową (zał. Nr 1)**, którą podpisują osoby uczestniczące w tych czynnościach.

III. Jeśli na terenie szkoły pracownik **znajdzie** substancję wyglądem przypominającą **narkotyk**, podejmuje następujące kroki:

1. **Pracownik** zachowując środki ostrożności, **zabezpiecza substancję** przed dostępem do niej innych osób oraz ewentualnym jej zniszczeniem **do czasu przyjazdu policji**, próbuje, (jeśli to możliwe w zakresie swoich działań) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.
2. **Powiadamia** o zaistniałym zdarzeniu **dyrektora** szkoły. Dyrektor niezwłocznie zawiadamia **policję**.
3. Po przyjeździe **policji pracownik przekazuje** zabezpieczoną substancję i informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.
4. Z przeprowadzonych działań **pracownik, który znalazł** substancję przypominającą wyglądem narkotyk sporządza **notatkę służbową (zał. nr 2)**, którą podpisują osoby uczestniczące w podjętych czynnościach.

IV. Gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń **ma przy sobie alkohol lub substancję przypominającą narkotyk**, podejmuje następujące kroki:

1. **Nauczyciel** prosi o pomoc najbliższemu fizycznie znajdującemu się pracownikowi szkoły, **odizolowuje ucznia** prowadząc go do gabinetu dyrektora lub gabinetu wicedyrektora.
2. O swoich spostrzeżeniach **nauczyciel powiadamia dyrektora szkoły i wychowawcę**. Po tych czynnościach nauczyciel powraca do zajęć.
3. **Dyrektor w obecności innej osoby** (wychowawcy, pedagoga, psychologa lub innego nauczyciela) **żąda**, aby uczeń przekazał tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży) ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie, co do ich związku z poszukiwaną substancją. ***Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania*** odzieży ani teczki ucznia - jest to czynność zastrzeżona **wyłącznie dla policji**.
4. Gdy **uczeń, mimo wezwania**, odmawia przekazania dyrektorowi substancji i okazania zawartości teczki, **dyrektor szkoły wzywa policję, rodziców/ opiekunów** ucznia do natychmiastowego stawiennictwa.
5. Jeżeli uczeń **wyda substancję dobrowolnie**, dyrektor po odpowiednim zabezpieczeniu tej substancji bezzwłocznie **przekazuje ją jednostce policji** i wzywa **rodziców/ opiekunów** ucznia do natychmiastowego stawiennictwa.
6. Z przeprowadzonych działań **nauczyciel** w porozumieniu z osobami uczestniczącymi w czynnościach **sporządza** możliwie dokładną **notatkę** z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami. (**zał. nr 3**), którą podpisują osoby uczestniczące.

UWAGA:

Zgodnie z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii – w Polsce karalne jest:

- posiadanie każdej ilości środków odurzających lub substancji psychotropowych;

- wprowadzanie do obrotu środków odurzających;
- udzielanie innej osobie, ułatwianie lub umożliwianie ich użycia oraz nakłanianie do użycia;
- wytwarzanie i przetwarzanie środków odurzających.

V. Postępowanie wobec ucznia – sprawcy czynu karalnego

(udział w bójce lub pobiciu, doprowadzenie małoletniego poniżej 15 lat do obcowania płciowego lub poddania się innej czynności seksualnej, znęcanie się, wywieranie wpływu na świadka w celu skłonienia do cofnięcia skarg lub wpłynięcia na złożone zeznania., podrabianie dokumentów, kradzież, kradzież z włamaniem, rozbój, przywłaszczenie, oszustwo)

lub przestępstwa ściganego z urzędu należy:

1. **Pracownik szkoły zabezpiecza** miejsce popełnienia czynu (nie dopuszcza w to miejsce osób postronnych i ewentualnie ustala świadków zdarzenia).
2. **Pracownik zawiadamia dyrektora** szkoły korzystając w razie potrzeby z pomocy będącej w pobliżu osoby dorosłej. **Przekazuje** sprawcę **dyrektorowi** (o ile sprawca jest znany i przebywa na terenie szkoły), informuje o okolicznościach zdarzenia i przekazuje ewentualne dowody przestępstwa.
3. **Dyrektor** powiadamia rodziców ucznia sprawcy i **wzywa** policję i odnotowuje godzinę zgłoszenia.
4. **Dyrektor zleca** wykonanie ewentualnych czynności zaleconych przez przyjmującego zgłoszenie policjanta.
5. W przypadku zaistnienia zdarzenia, o ile jest to konieczne i możliwe, **dyrektor zatrzymuje** do czasu przybycia policji **ofiary przestępstwa** i jego sprawcę/ów/.
6. W przypadku, gdy **nie można powiadomić rodzica/opiekuna** lub jego nie stawienia się do szkoły **decyżę** o dalszym postępowaniu z uczniem sprawcą **podejmuje interweniujący policjant**.
7. Osoby podejmujące działania zobowiązane są nie nagłaśniać zdarzenia.

Każde z wymienionych zachowań jest czynem karalnym w rozumieniu przepisów ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, jeśli sprawcą jest uczeń, który ukończył 13 lat, a nie ukończył 17 lat.

Z przestępstwem mamy do czynienia, jeżeli któryś z wymienionych czynów popełni uczeń po ukończeniu 17 lat. W takiej sytuacji mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – *Kodeks postępowania karnego*.

Jeżeli przestępstwo ma miejsce na terenie szkoły, należy wezwać policję.

W każdym przypadku popełnienia czynu karalnego przez ucznia, który nie ukończył 17 lat, należy zawiadomić policję lub sąd rodzinny, a w przypadku popełnienia przestępstwa przez ucznia, który ukończył 17 rok życia, prokuratora lub policję (art. 4 Upn i art. 304 Kpk).

VI. Postępowanie nauczyciela wobec osoby, która stała się ofiarą czynu karalnego:

1. **Nauczyciel udziela** pierwszej pomocy (przedmedycznej), bądź zapewnienia jej udzielenia poprzez wezwanie lekarza w przypadku, kiedy ofiara doznała obrażeń.
2. Niezwłoczne **powiadamia** dyrektora szkoły.
3. Dyrektor **powiadamia rodziców** ucznia.
4. **O pozostaniu** ucznia w szkole czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia albo przekazaniu go funkcjonariuszom policji **decyduje lekarz**, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły.
5. **Dyrektor** niezwłocznie **wzywa policję** w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.
6. **Nauczyciel** w miarę szybko **informuje** o zdarzeniu **wychowawcę** klasy.

VII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ZNALEZIENIA NA TERENIE SZKOŁY **MATERIAŁÓW WYBUCHOWYCH, BRONI I INNYCH NIEBEZPIECZNYCH SUBSTANCJI:**

1. **Pracownik** szkoły **uniemożliwia dostęp** osób postronnych do tych środków, korzystając z pomocy najbliższej znajdujących się osób dorosłych.
2. **Powiadamia dyrektora** szkoły, który przeprowadza ewakuację i powiadamia odpowiednie służby.

VIII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA Z UCZNIEM PALĄCYM PAPIEROSY NA TERENIE SZKOŁY I W CZASIE POBYTU UCZNIĄ POD OPIEKĄ SZKOŁY.

1. Nauczyciel, który zauważy fakt palenia wyrobów tytoniowych przez ucznia przeprowadza z uczniem rozmowę, informuje o tym fakcie wychowawcę klasy oraz wpisuje uwagę do dziennika wychowawcy.
2. Wychowawca udziela uczniowi karę upomnienia i zleca wykonanie karnej pracy na rzecz szkoły.

3. Jeśli sytuacja powtarza się wychowawca stosuje kolejną karę statutową, wzywa do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia i przekazuje im informację o fakcie palenia papierosów przez dziecko. Rozmowa odbywa się w obecności pedagoga lub psychologa. Rodzic zobowiązuje się do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. Pedagog/psycholog przeprowadza rozmowę profilaktyczno - ostrzegawczą z uczniem. Uczeń zobowiązuje się w formie pisemnego kontraktu do niepalenia papierosów. Wychowawca monitoruje respektowanie postanowień kontraktu.
4. W przypadku notorycznego łamania zakazu palenia papierosów traktowanego jako demoralizacja decyzją dyrektora szkoły sprawa zostaje przekazana odpowiednim organom (sąd rodzinny).

W przypadku palenia papierosów na terenie szkoły i w czasie pobytu ucznia pod opieką szkoły, stosuje się wykonywanie karnych prac na rzecz szkoły

Wychowawca uzgadnia z uczniem termin wykonania kary, nie może on być jednak dłuższy niż jeden tydzień od momentu udzielenia upomnienia.

W przypadku nie wykonania kary, wychowawca powiadamia dyrektora szkoły i stosuje kary przewidziane w Statucie z pominięciem gradacji kar.

Prace na rzecz szkoły: porządkowanie otoczenia szkoły, zmiatanie korytarza lub innych pomieszczeń, mycie ławek, pomoc w pracach administracyjnych, pomoc nauczycielom w przygotowywaniu imprez szkolnych, wykonanie gazetek szkolnych, inne.

Kary w postaci prac porządkowych zostały uzgodnione z Samorządami Uczniowskimi i Radami Rodziców. Każdorazowo o zastosowaniu kary w postaci prac porządkowych (rodzaj, czas wykonania) wychowawca gimnazjum informuje na piśmie rodzica/opiekuna ucznia, wychowawca liceum - w formie uzgodnionej z rodzicem oraz dokonując wpisu w dziennik wychowawcy.

5. Uczniom, którzy palą papierosy na terenie szkoły i mają skończone 17 lat, grozi kara pieniężna, ponieważ w miejscach użyteczności publicznej, jakim jest szkoła, obowiązuje zakaz palenia wyrobów tytoniowych. W przypadku ucznia, który nie ukończył 17 lat karę pieniężną ponoszą jego rodzice/opiekunowie.

W każdym przypadku popełnienia przestępstwa przez ucznia, który ukończył 17 rok życia, należy niezwłocznie powiadomić dyrektora szkoły oraz wychowawcę. Wychowawca informuje rodzica o zdarzeniu i wzywa rodzica ucznia do natychmiastowego stawiennictwa. Dyrektor zawiadamia prokuratora lub policję (art. 4 Upn i art. 304 Kpk).

Wszystkie procedury obowiązują także w czasie wycieczek i innych form zorganizowanych zajęć terenowych (wyjazdów i wyjść), które są integralną częścią działalności wychowawczej i dydaktycznej Szkoły. Uczeń w tym czasie przebywa pod opieką nauczycieli.

Podstawy prawne stosowanych procedur:

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 1982 r. Nr 35 poz. 228 z p. zm. – tekst jednolity Dz. z 2002 r. Nr 11 poz. 109 z) oraz przepisy wykonawcze w związku z ustawą.
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, tekst jednolity Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 25.03.2016 roku.
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 198).
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. Nr 30 poz. 179 z późn. zm.)
- Zarządzenie nr 18 Komendanta Głównego Policji z dnia 23 maja 2014 r. zmieniające zarządzenie w sprawie metod i form wykonywania zadań przez policjantów w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich oraz działań podejmowanych na rzecz małoletnich
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 z późn. zm.)
- Rozporządzenie MEN z 18 sierpnia 2015 r w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii
- Ustawa z dnia 22 lipca 2016 r. o zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych

NOTATKA SŁUŻBOWA
W sytuacji, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń
będący pod wpływem alkoholu, narkotyków, lub innych środków

Data i godzina zdarzenia

Imię i nazwisko ucznia.....

Klasa.....wychowawca.....

Imię i nazwisko nauczyciela

Informacje o przebiegu zdarzenia.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Sporządził:

.....

Podpisy osób uczestniczących

1.

2.

3.

4.

5.

ZAŁ.2

NOTATKA SŁUŻBOWA

W sytuacji, gdy pracownik **znajdzie na terenie szkoły substancję
wyglądem przypominającą **narkotyk****

Data i godzina zdarzenia

Miejsce znalezienia substancji.....

.....

Imię i nazwisko pracownika szkoły.....

Informacje o przebiegu zdarzenia i wykonanych czynnościach

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Sporządził:

.....

Podpisy osób uczestniczących

1.

2.

Ustawa o zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych oraz ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej z dnia 8 kwietnia 2010 r.

Art. 1. W ustawie z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996 r. Nr 10, poz. 55, z późn. zm. 1)) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2:

a) pkt 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2) „wyroby tytoniowe” —wszelkie wyprodukowane z tytoniu wyroby, takie jak papierosy, cygara, cygaretki, tytoń fajkowy, machorka i inne, zawierające tytoń lub jego składniki, z wyłączeniem produktów leczniczych zawierających nikotynę,

3) „wyroby tytoniowe bezdymne” —wyroby tytoniowe przeznaczone do wążania (tabaka), ssania, żucia lub wprowadzania do organizmu w innej postaci, z wyłączeniem produktów leczniczych zawierających nikotynę,”

b) pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) „reklama wyrobów tytoniowych” — rozpowszechnianie komunikatów, wizerunków marek wyrobów tytoniowych lub symboli z nimi związanych, a także nazw i symboli graficznych firm produkujących wyroby tytoniowe, nieróżniące się od nazw i symboli graficznych wyrobów tytoniowych, służących popularyzowaniu marek wyborów tytoniowych; za reklamę nie uważa się informacji używanych do celów handlowych pomiędzy firmami zajmującymi się produkcją, dystrybucją i handlem wyrobami tytoniowymi,”

c) pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) „promocja wyrobów tytoniowych” — publiczne rozdawanie wyrobów tytoniowych lub rekwizytów tytoniowych, organizowanie degustacji, premiiwanej sprzedaży wyrobów tytoniowych, oferowanie wyrobów tytoniowych konsumentom po obniżonej cenie w stosunku do ceny wydrukowanej na opakowaniu jednostkowym wyrobu, organizowanie konkursów opartych na zakupie wyrobów lub rekwizytów tytoniowych oraz inne formy publicznego zachęcania do nabywania lub używania wyrobów tytoniowych, bez względu na formę dotarcia do adresata,”

d) w pkt 8 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 9 w brzmieniu:

„9) „palarnia” — wyodrębnione konstrukcyjnie od innych pomieszczeń i ciągów komunikacyjnych pomieszczenie, odpowiednio oznaczone, służące wyłącznie do palenia wyrobów tytoniowych zaopatrzone w wywiewną wentylację mechaniczną lub system filtracyjny w taki sposób, aby dym tytoniowy nie przenikał do innych pomieszczeń.”;

2) w art. 5:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zabrania się palenia wyrobów tytoniowych, z zastrzeżeniem art. 5a:

1) na terenie zakładów opieki zdrowotnej i w pomieszczeniach innych obiektów, w których są udzielane świadczenia zdrowotne,

2) na terenie jednostek organizacyjnych systemu oświaty, o których mowa w przepisach o systemie oświaty, oraz jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, o których mowa w przepisach o pomocy społecznej,

3) na terenie uczelni,

4) w pomieszczeniach zakładów pracy innych niż wymienione w pkt 1 i 2,

5) w pomieszczeniach obiektów kultury i wypoczynku do użytku publicznego,

6) w lokalach gastronomiczno-rozrywkowych,

7) w środkach pasażerskiego transportu publicznego oraz w obiektach służących obsłudze podróżnych,

8) na przystankach komunikacji publicznej,

9) w pomieszczeniach obiektów sportowych,

10) w ogólnodostępnych miejscach przeznaczonych do zabaw dzieci,

11) w innych pomieszczeniach dostępnych do użytku publicznego.”

b) ust. 1a otrzymuje brzmienie:

„1a. Właściciel lub zarządzający obiektem lub środkiem transportu, w którym obowiązuje zakaz palenia wyrobów tytoniowych, umieści w widocznych miejscach odpowiednie oznaczenia słowne i graficzne informujące o zakazie palenia wyrobów tytoniowych na danym terenie lub środku transportu, zwane dalej „informacją o zakazie palenia tytoniu”.”,

c) uchyla się ust. 2 i 3;

3) po art. 5 dodaje się art. 5a w brzmieniu:

„ Art. 5a. 1. Właściciel lub zarządzający może wyłączyć spod zakazu określonego w art. 5 indywidualne pokoje w obiektach służących celom mieszkalnym.

2. Minister Obrony Narodowej, minister właściwy do spraw wewnętrznych i Minister Sprawiedliwości określa, w drodze rozporządzeń, szczegółowe warunki używania wyrobów tytoniowych na terenie podlegających im obiektów oraz środków przewozu osób, uwzględniając potrzebę zachowania miejsc pracy, nauki i służby jako stref wolnych od dymu tytoniowego oraz ochrony niepalących przed dymem tytoniowym.

3. Właściciel lub zarządzający może wyznaczyć palarnię:

1) w domach pomocy społecznej lub domach spokojnej starości,

2) w hotelach,

3) w obiektach służących obsłudze podróżnych,

4) na terenie uczelni,

5) w pomieszczeniach zakładów pracy,

6) w lokalach gastronomiczno-rozrywkowych.

4. Właściciel lub zarządzający lokalem gastronomiczno-rozrywkowym z co najmniej dwoma pomieszczeniami przeznaczonymi do konsumpcji, może wyłączyć spod zakazu określonego w art. 5, zamknięte pomieszczenie konsumpcyjne, wyposażone w wentylację zapewniającą, aby dym tytoniowy nie przenikał do innych pomieszczeń.”;

4) w art. 6:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zabrania się sprzedaży wyrobów tytoniowych osobom do lat 18. W miejscu sprzedaży wyrobów tytoniowych umieszcza się widoczną i czytelną informację o treści: „Zakaz sprzedaży wyrobów tytoniowych osobom do lat 18 (art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych)”.”;

b) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Zabrania się sprzedaży detalicznej wyrobów tytoniowych w systemie samoobsługowym, z wyjątkiem sklepów wolnocłowych.”;

5) w art. 8 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Zabrania się ekspozycji w punktach sprzedaży przedmiotów imitujących opakowania wyrobów tytoniowych.”;

6) w art. 9 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Na opakowaniach wyrobów tytoniowych przeznaczonych do palenia, innych niż papierosy, występujących w handlu detalicznym, których najbardziej widoczne, największe płaszczyzny mają powierzchnie większe niż 75 cm², ostrzeżenia o szkodliwości zajmują powierzchnie nie mniejsze niżpo 22,5 cm² na każdej z tych płaszczyzn.”;

7) w art. 12:

a) pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) reklamuje, promuje lub sponsoruje wyroby tytoniowe wbrew postanowieniom art. 8 ust. 1 i 2,”

b) po pkt 4 dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) ekspozuje w punktach sprzedaży przedmioty imitujące opakowania wyrobów tytoniowych wbrew postanowieniom art. 8 ust. 3”;

8) art. 13 otrzymuje brzmienie:

„ Art. 13. 1. Kto:

1) sprzedaje wyroby tytoniowe lub nie umieszcza informacji o zakazie sprzedaży wyrobów tytoniowych, wbrew przepisom art. 6,

2) będąc właścicielem lub zarządzającym obiektem lub środkiem transportu, wbrew przepisom art. 5 ust. 1a, nie umieszcza informacji o zakazie palenia tytoniu podlega karze grzywny do 2 000 zł.

2. Kto pali wyroby tytoniowe w miejscach objętych zakazami określonymi w art. 5 podlega karze grzywny do 500 zł.

3. W przypadkach określonych w ust. 1 i 2 orzekanie następuje w trybie przepisów o postępowaniu w sprawach o wykroczenia.”;

9) w art. 15 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje ust. 2 w brzmieniu:

„2. W razie popełnienia czynu określonego w art. 12 pkt 5, sąd może orzec przepadek przedmiotów imitujących opakowania wyrobów tytoniowych stanowiących przedmiot czynu zabronionego, choćby nie stanowiły one własności sprawcy.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2006 r. Nr 122, poz. 851, z późn. zm. 2)) w art. 4 w ust. 1 w pkt 9 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 10 w brzmieniu:

„10) wymagań określonych w przepisach o zawartości niektórych substancji w dymie papierosowym.”.

Art. 3. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy, o której mowa w art. 1, zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 5a ust. 2 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez okres 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1 pkt 6, który wchodzi w życie po upływie 2 lat od dnia ogłoszenia.

**Marszałek Sejmu wykonujący obowiązki Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej: B.
Komorowski**

1) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 88, poz. 554 i Nr 121, poz. 770, z 1999 r. Nr 96, poz. 1107 oraz z 2003 r. Nr 229, poz. 2274.

2) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708, Nr 143, poz. 1032, Nr 170, poz. 1217, Nr 171, poz. 1225 i Nr 220, poz. 1600, z 2007 r. Nr 176, poz. 1238, z 2008 r. Nr 227, poz. 1505 i Nr 234, poz. 1570, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 20, poz. 106, Nr 92, poz. 753 i Nr 157, poz. 1241 oraz z 2010 r. Nr 21, poz. 105.